

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра цивільної юстиції та адвокатури

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КОМЕРЦІЙНИЙ
АРБИТРАЖ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022

Харків 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний цивільний процес та комерційний арбітраж» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 31 с.

Розробник:

Кравцов Сергій Олександрович,
кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри цивільної юстиції та адвокатури
(протокол № 9 від 08.06.2022 р.)

Завідувач кафедри – Гусаров Костянтин Володимирович, доктор юридичних наук, професор, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	11
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	11
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	12
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	14
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	16
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	18
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	19

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний цивільний процес та комерційний арбітраж» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»	вибіркова	вибіркова
Кількість модулів – 2		Рік підготовки: 2022	Рік підготовки: 2022
	Спеціальність – 293 «Міжнародне право»	семестр	семестр
Загальна кількість годин - 120		1-3	1-3
	Рівень освіти – другий (магістерський)	Лекції	Лекції
		18 год.	6 год.
		Практичні/ семінарські заняття	Практичні /семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		82 год.	110 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8.		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти у сфері правового регулювання порядку розгляду зовнішньоекономічних спорів в міжнародному комерційному арбітражі та порядку здійснення правосуддя у цивільних справах з іноземним елементом.

Завдання :

- опанування студентами теоретичних знань щодо порядку розгляду зовнішньоекономічних спорів міжнародним комерційним арбітражним судом;
- визначення актуальних проблем розвитку правового регулювання як міжнародного цивільного процесу так і міжнародного комерційного арбітражу;
- ознайомлення з судовою та арбітражною практикою міжнародних органів, що розглядають зовнішньоекономічні спори та особливостями визнання та виконання іноземних судових рішень і рішень міжнародного комерційного арбітражу;
- розвиток навичок і умінь застосування єдиноуніфікованих джерел щодо порядку розгляду спорів в міжнародному комерційному арбітражі та конвенційне регулювання міжнародного цивільного процесу;
- поглиблення теоретичних знань та формування практичних навичок із функціональної діагностики розгляду зовнішньоекономічних спорів міжнародним комерційним арбітражем.

Пререквізити: «Податкове право», «Право Європейського Союзу та його система», «Актуальні проблеми методології наукових досліджень».

Кореквізити: «Європейське приватне міжнародне право», «Міжнародне контрактне право», «Право СОТ».

Постреквізити: «Міжнародне право інтелектуальної власності», «Корпоративне право та управління ЄС», «Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

PH 1.	Демонструвати знання специфіки предмету, принципів, джерел міжнародного цивільного процесу та міжнародного комерційного арбітражу, їх системно-структурної будови.
PH 2.	Здійснювати критичний аналіз судової та арбітражної практики в справах, які стосуються вирішення цивільних транскордонних спорів щодо тлумачення та особливостей застосування міжнародно-правових норм у відповідній сфері.
PH 3.	Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз міжнародних нормативно-правових актів, що стосуються порядку і процедури розгляду спорів національними судами за участі іноземного елемента.
PH 4	Виявляти знання основного категоріального апарату міжнародного цивільного процесу, його основних інститутів, характеризувати сучасний стан та напрями подальшого розвитку міжнародно-правового регулювання в контексті євроінтеграційних процесів.
PH 5	Демонструвати знання методологічних аспектів взаємодії науки міжнародного цивільного процесуального права та правозастосовчої практики національних судів під час розгляду цивільних справ з іноземним елементом і вирішення окремих процесуальних питань.
PH 6	Характеризувати особливості колізійного регулювання окремих процесуальних питань під час розгляду цивільних справ з іноземним елементом.
PH 7	Володіти здатністю приймати рішення і здійснювати юридичні дії в сфері міжнародного комерційного арбітражу в точній відповідності з законодавством.
PH 8	Володіти здатністю застосовувати нормативно-правові акти, тлумачити норми, які регулюють діяльність міжнародного комерційного арбітражу в професійній діяльності.
PH 9	Володіти здатністю юридично правильно кваліфікувати факти й обставини в галузі міжнародного комерційного арбітражу.
PH 10	Володіти здатністю поважати честь і гідність особи, дотримуватися і захищати права і свободи людини і громадянина.
PH 11	Здійснювати критичний аналіз попередження порушення законодавства в сфері міжнародного комерційного арбітражу, виявляти та усувати причини та умови, що сприяють їх вчиненню.
PH 12	Демонструвати знання міжнародно-правових норм у сфері регулювання різних інститутів міжнародного комерційного арбітражу.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Міжнародне право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність виявляти й вирішувати проблеми, що виникають у професійній сфері, формулювати і ставити питання для подальшого їх вирішення.

ЗК 6. Здатність ефективно працювати в міжкультурному середовищі, зокрема

розробляти міжнародні проєкти та управляти ними.

ЗК 7. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 9. Здатність до вирішення проблем інноваційного характеру та до пошуку альтернативних рішень у професійній діяльності.

ЗК 10. Уміння працювати (збирати, отримувати, систематизувати та синтезувати) з різноманітною інформацією, та великими обсягами інформації з різних джерел, аналізувати та критично-конструктивно її оцінювати з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних відносин.

ЗК 11. Здатність використовувати новітні інформаційні та комунікативні технології у професійних цілях.

ЗК 12. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

ЗК 15. Здатність розуміти специфіку предметної сфери і професійної діяльності, приймати обґрунтовані, виважені рішення та усвідомлювати їх етичні наслідки.

ЗК 16. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, з інших галузей знань та видів діяльності, а також здатність працювати в міжнародному фаховому середовищі.

Спеціальних компетентностей:

СК 1 Здатність критично осмислювати проблеми та закономірності функціонування і розвитку міжнародних відносин, визначати тенденції розвитку світової політики, оцінювати вплив глобальних політичних процесів на національні правові, політичні та економічні системи.

СК 3. Здатність самостійно забезпечувати юридичне представництво інтересів фізичних, юридичних осіб чи держави при розгляді справ у національних та міжнародних установах та організовувати надання юридичних послуг.

СК 4. Здатність комплексно використовувати вузькоспеціалізовані знання у конкретних сферах регулювання міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, європейського права для вирішення

прикладних завдань.

СК 7. Здатність представляти інтереси України або фізичних і юридичних осіб у міжнародних судових установах, арбітражах, національних судах іноземних держав.

СК 11. Здатність забезпечувати імплементацію міжнародно-правових стандартів в окремі галузі національного законодавства.

СК 12. Здатність здійснювати дослідження та/або запроваджувати інновації у різних галузях та інститутах міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, права ЄС.

СК 14. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці міжнародно-правових явищ та міжнародних відносин з використанням юридичного інструментарію.

СК 16. Здатність працювати з міжнародною документацією (договорами, актами міжнародних організацій та органів , тощо), визначати їх правову природу, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами.

СК 21. Здатність ефективно комунікувати у міжнародному, мультикультурному середовищі з використанням знань у сфері міжнародного права, європейського права й міжнародних відносин.

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Аналізувати різноаспектні проблеми міжнародно-правового й національно-правового змісту і пропонувати шляхи їх вирішення.

ПРН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.

ПРН 5. Здійснювати юридичне представництво клієнта в національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, органах державної влади та місцевого самоврядування.

ПРН 8. Готувати проекти міжнародних договорів та актів національного

законодавства, надавати пропозиції з усунення колізій між нормами міжнародного права, а також із приведення норм національного права у відповідність до норм міжнародного права.

ПРН 11. Демонструвати навички спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, інших галузей знань та видів діяльності, а також здатність працювати в міжнародному, міжкультурному середовищі; організувати і вести переговори.

ПРН 17. Проводити дослідження з міжнародно-правової тематики, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки та презентувати результати дослідження.

ПРН 19. Демонструвати знання еволюції, стану й перспектив розвитку правового регулювання різноманітних сфер міжнародного співробітництва, усвідомлювати наслідки конвергенції правових систем в умовах глобалізації та регіональної інтеграції.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальна характеристика та особливості міжнародного цивільного процесу

Теоретичні засади міжнародного цивільного процесу. Поняття і предмет міжнародного цивільного процесу, його місце в правовій системі. Особливості міжнародного цивільного процесу. Джерела міжнародного цивільного процесу. Національно-правове регулювання міжнародного цивільного процесу. Міжнародно-правове регулювання міжнародного цивільного процесу. Роль рішень Європейського Суду з прав людини, Європейського Суду Правосуддя у формуванні правозастосовчої практики. *Lex fori* (Закон країни суду) в міжнародному цивільному процесі. Процесуальні колізійні норми.

Міжнародна цивільна процесуальна юрисдикція. Поняття міжнародної цивільної процесуальної юрисдикції. Конфлікт юрисдикцій. Види

міжнародної цивільної процесуальної юрисдикції. Пророгаційні та дерогаційні угоди. Перешкоди для встановлення міжнародної цивільної процесуальної юрисдикції іноземного суду.

Національне та міжнародно-правове регулювання встановлення міжнародної цивільно-процесуальної юрисдикції.

Учасники міжнародного цивільного процесу. Процесуально-правовий статус іноземних осіб. Цивільна процесуальна правосуб'єктність іноземних осіб. Процесуальна правоздатність міжнародних організацій. Процесуальні особливості розгляду справ за участю іноземних осіб. Особливості розгляду справ за участю іноземних осіб. Процесуальні права та обов'язки іноземних осіб.

Особливості правозастосування в міжнародному цивільному процесі. Визначення права, що підлягає застосуванню в міжнародному цивільному процесі. Застосування іноземного права на засадах взаємності. Встановлення змісту норм іноземного права. Наслідки невстановлення змісту іноземного права. Застереження про публічний порядок під час застосування норм іноземного права. Отримання доказів в іноземній юрисдикції. Забезпечувальні заходи в міжнародному цивільному процесі

Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду. Загальні засади та особливості визнання рішення іноземного суду. Особливості розгляду клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Підстави для відмови у задоволенні клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Звернення до примусового виконання рішення іноземного суду. Визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.

Правова допомога в міжнародному цивільному процесі. Поняття та види надання правової допомоги в міжнародному цивільному процесі. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Міжнародні нормативно-правові акти про правову допомогу.

Виконання в Україні судових доручень іноземних судів. Виконання судового доручення іноземного суду про вручення виклику до суду чи інших документів. Виконання судових доручень закордонними дипломатичними установами України. Відмова в наданні правової допомоги .

Модуль 2. Міжнародний комерційний арбітраж в системі альтернативних способів вирішення спорів

Поняття та правова природа міжнародного комерційного арбітражу. Роль міжнародного комерційного арбітражу у вирішенні спорів, що виникають у сфері зовнішньоекономічних відносин. Загальна характеристика міжнародного комерційного арбітражу. Теорія делокалізації арбітражу і її значення. Види міжнародних арбітражних судів. Постійно діючі (інституційні) і ad-hoc арбітражні суди.

Правове регулювання міжнародного комерційного арбітражу. Міжнародно-правове регулювання діяльності міжнародних арбітражних судів. Правове регулювання міжнародного арбітражного розгляду спорів та діяльності арбітражних судів в національному законодавстві різних держав.

Арбітражна угода. Визначення компетенції міжнародного комерційного арбітражу. Арбітражна угода як різновид третейського договору (угоди). Арбітражна угода і його види. Арбітражне застереження і третейський напис. Автономність арбітражного угоди від договору, до якого воно відноситься. «Патологічні» арбітражні угоди. Юридичні наслідки укладення арбітражних угод. Пророгаційні і дерогаційні ефекти арбітражних угод. Визначення компетенції арбітражного суду. Заперечення проти компетенції арбітражного суду. Теорія «компетенції компетенції» арбітражного суду і її втілення в міжнародних договорах і законодавстві різних держав. Встановлення компетенції міжнародного арбітражного суду відповідно до міжнародних договорів або національного законодавства. Оскарження рішень арбітражу з питання про власну компетенцію.

Склад арбітражного суду (арбітражний суд). Арбітри. Поняття загальних правил провадження у справі в міжнародному арбітражному суді. Мова арбітражного розгляду. Склад арбітражного суду (арбітражний суд). Арбітри. Кількість арбітрів. Список арбітрів і його значення. Вимоги до арбітрів. Кваліфікація арбітрів. Порядок формування одноосібного і колегіального складу арбітражного суду.

Рішення арбітражного суду (award), його значення. Рішення арбітражного суду (award), його значення. Оскарження рішення арбітражного суду до державного суду. Скасування (визнання недійсним) державним судом рішення арбітражного суду. Порядок розгляду клопотання про скасування рішення міжнародного арбітражного (третейського) суду. Підстави скасування рішення міжнародного арбітражного (третейського) суду. Виконання рішень національних та іноземних арбітражних судів. Порядок виконання виконавчого документа, виданого на підставі рішення міжнародного комерційного арбітражу.

Визнання іноземних арбітражних рішень як умова приведення його до виконання. Поняття, значення та юридичні наслідки визнання іноземних арбітражних рішень (незаперечність, винятковість, незмінюваність, можливість втілення). Визнання іноземних арбітражних рішень як умова приведення його до виконання. Підстави відмови у визнанні та приведення у виконання іноземного арбітражного рішення. Правові наслідки відмови у визнанні та приведення у виконання іноземного арбітражного рішення. Порядок виконання виконавчого документа, виданого на підставі ухвали суду про визнання і приведення у виконання іноземного арбітражного рішення. Порядок розгляду судами загальної юрисдикції заяв про визнання і приведення у виконання іноземних арбітражних рішень. Проблема визнання іноземних арбітражних рішень, які не потребують виконання.

4.Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальна характеристика та особливості міжнародного цивільного процесу.				
		Тема 1. Теоретичні засади міжнародного цивільного процесу	12	2	2	8
		Тема 2. Міжнародна цивільна процесуальна юрисдикція	12	2	2	8
		Тема 3. Учасники міжнародного цивільного процесу	10		2	8
		Тема 4. Особливості правозастосування в міжнародному цивільному процесі	12	2	2	8
		Тема 5. Учасники міжнародного цивільного процесу	12	2	2	8
		Тема 6. Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	70	10	12	48
		Модуль 2. Міжнародний комерційний арбітраж в системі альтернативних				

		способів вирішення спорів.				
		Тема 1. Поняття та правова природа міжнародного комерційного арбітражу	14	2	2	8
		Тема 2. Правове регулювання міжнародного комерційного арбітражу.	16	2		8
		Тема 3. Арбітражна угода. Визначення компетенції міжнародного комерційного арбітражу.	16	2	2	8
		Тема 4. Склад арбітражного суду (арбітражний суд). Арбітри.	14		2	2
		Тема 5. Рішення арбітражного суду (award), його значення. Визнання іноземних арбітражних рішень як умова приведення його до виконання.	14	2	2	8
		<i>Разом</i>	50	8	8	34
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	18	20	82

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1.				

		Загальна характеристика та особливості міжнародного цивільного процесу.				
		Тема 1. Теоретичні засади міжнародного цивільного процесу	10	2	2	6
		Тема 2. Міжнародна цивільна процесуальна юрисдикція	10	-	-	10
		Тема 3. Учасники міжнародного цивільного процесу	10	-	-	10
		Тема 4. Особливості правозастосування в міжнародному цивільному процесі	10	-	-	10
		Тема 5. Учасники міжнародного цивільного процесу	10	-	-	10
		Тема 6. Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду.	10	-	-	10
		<i>Разом</i>	60	2	2	56
		Модуль 2. Міжнародний комерційний арбітраж в системі альтернативних способів вирішення спорів.				
		Тема 1. Поняття та правова природа міжнародного комерційного арбітражу	14	2	2	12
		Тема 2. Правове	16	-	-	12

		регулювання міжнародного комерційного арбітражу.				
		Тема 3. Арбітражна угода. Визначення компетенції міжнародного комерційного арбітражу.	10	-	-	10
		Тема 4. Склад арбітражного суду (арбітражний суд). Арбітри.	10	-	-	10
		Тема 5. Рішення арбітражного суду (award), його значення. Визнання іноземних арбітражних рішень як умова приведення його до виконання.	12	2	-	10
		<i>Разом</i>	60	4	2	54
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Міжнародний цивільний процес та комерційний арбітраж» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня

підготовки здобувача у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття здобувач може отримати оцінку чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів, контрольних робіт, тестування тощо.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу студентів – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль					Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Самостійна робота студентів	
п/з	Тест/контрольна робота/колоквиум	п/з	Тест/контрольна робота/колоквиум		
max 20	max 15	max 30	max 15	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки

	3	Мінімальний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Тестування/контрольна робота/колоквіум	Max 15	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	7	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студентів	Max 20	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження. Вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні і практичні висновки.
	15	Основні питання висвітлено поверхнево, висновки не мають самостійного характеру.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, немає висновків, студент слабо володіє матеріалом роботи.
Залік	Max 100	Відмінне володіння матеріалом із дисципліни.
	Min 60	Достатнє засвоєння матеріалу з дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати	не зараховано	

	перед тим, як перекладати		35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Арбітражний регламент Європейської економічної комісії ООН. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_337;
2. Арбітражний регламент Міжнародного арбітражного суду при Міжнародній торговій палаті. URL: <http://www.nkau.gov.ua/NSAU/pravonsau.nsf/9f8cead0b3bf2b88c3256a910055a85c/c53b2bb37fbaee60c2256cf7002386a3!OpenDocument>;
3. Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_059;
4. Віденська конвенція про право міжнародних договорів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text.
5. Господарський кодекс України. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>;
6. Господарський процесуальний кодекс України. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>;
7. Декларація про державний суверенітет України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>.
8. Договір між Україною і Естонською Республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних та кримінальних справах від 15.02.1995 р. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/233_659
9. Договір між Україною і Китайською Народною Республікою про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах від 31.10.1992 Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/156_014

10. Договір між Україною і Латвійською Республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 23.05.1995 р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/428_627
11. Договір між Україною і Литовською Республікою про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 07.07.1993 р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/440_002
12. Договір між Україною і Монголією про правову допомогу у цивільних та кримінальних справах від 27.06.1995 р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/496_001
13. Договір між Україною і Республікою Грузія про правову допомогу та правові відносини у цивільних та кримінальних справах від 09.01.1995 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/268_542
14. Договір між Україною і Республікою Куба про правові відносини та правову допомогу в цивільних і кримінальних справах від 27.03.2003р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/192_021
15. Договір між Україною і Республікою Молдова про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах від 13.12.1993 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/498_604
16. Договір між Україною і Республікою Польща про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах від 24.05.1993 [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/616_174
17. Договір між Україною і Республікою Узбекистан про правову допомогу і правові відносини у цивільних і сімейних справах від 19.02.1998 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу:

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/860_013

18. Договір між Україною і Румунією про правову допомогу та правові відносини в цивільних справах від 30.01.2002р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/642_029

19. Договір між Україною і Чеською Республікою про правову допомогу і правові відносини у цивільних справах від 28.05.2001 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/203_018

20. Договір між Україною та Ісламською Республікою Іран про правові відносини та правову допомогу у цивільних і кримінальних справах від 11.05.2004 р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/364_026

21. Договір між Україною та Корейською Народно-Демократичною Республікою про правову допомогу в цивільних та кримінальних справах від 13.10.2003р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/408_012

22. Договір між Україною та Республікою Болгарія про правову допомогу в цивільних справах від 21.05.2004 р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/100_056

23. Договір між Україною та Республікою Македонія про правову допомогу в цивільних справах від 10.04.2000 р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/807_010

24. Договір між Україною та Соціалістичною Республікою В'єтнам про правову допомогу і правові відносини у цивільних та кримінальних справах від 06.04.2000 р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/704_050

25. Договір між Україною та Угорською Республікою про правову допомогу в цивільних справах від 02.08.2001 р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/348_026

26. Європейська конвенція про введення одноманітного закону про арбітраж Офіц. сайт Верх. Ради України. URL:

http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_679?nreg=994_679&find=1&text=%E0%F0%E1%E8%F2%F0%E0%E6%ED+%F2%F0%E8%E1%F3%ED%E0%EB&x=8&y=5#w22;

27. Європейська Конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж 1961 р. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_069#Text

28. Європейська конвенція про інформацію щодо іноземного законодавства. Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 07.06.1968 р. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_112

29. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність». Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12>;

30. Закон України «Про міжнародне приватне право». Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>;

31. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж». Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>;

32. Закон України «Про міжнародні договори України». Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>;

33. Закон України «Про третейські суди». Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1701-15>;

34. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 1994 р. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text

35. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_070;

36. Конвенція про визнання та виконання іноземних судових рішень. URL: <https://kac.com.ua/ua/media/konventsija-pro-viznannya-ta-vikonannya-inozemnih-sudovih-rishen>

37. Конвенція про вирішення арбітражним шляхом цивільно-правових

спорів, що впливають з відносин економічного і науково-технічного співробітництва 1972 р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_570#Text

38. Конвенція про вручення за кордоном судових та позасудових документів у цивільних або комерційних справах. Гаазька конференція з МПП; Конвенція, Міжнародний документ від 15.11.1965 р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_890

39. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

40. Конвенція про отримання за кордоном доказів у цивільних або комерційних справах. Конвенція, Міжнародний документ від 18.03.1970 р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_922

41. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах; Конвенція, Міжнародний документ від 22.01.1993 р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009

42. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. No 30. Ст. 141. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

43. Нью-Йоркська Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень 1958 р. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_070#Text

44. Положення про порядок укладення, виконання та денонсації міжнародних договорів України міжвідомчого характеру, яке затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 1994 р. N 422. Офіц. сайт Верх. Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/422-94-%D0%BF#Text>.

45. Принципи міжнародних комерційних договорів УНІДРУА 2010. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: <http://www.unidroit.org/english/principles/contracts/principles2010/translations/blackletter2010-ukranian.pdf>.
46. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>.
47. Регламент Лондонського Міжнародного Третейського суду. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL.: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_447;
48. Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: <http://arb.ucci.org.ua/icac/ru/rules.html>;
49. Типовий закон ЮНСІТРАЛ щодо міжнародного торговельного арбітражу. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_879;
50. Угода між Україною та Грецькою Республікою про правову допомогу в цивільних справах від 02.07.2002 р. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/300_013
51. Угода між Україною та Республікою Кіпр про правову допомогу в цивільних справах від 06.09.2004 р Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/196_008
52. Угода між Україною та Турецькою Республікою про правову допомогу та співробітництво у цивільних справах від 23.11.2000 р. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/792_600
53. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності 1992 р. Офіц. сайт Верхов. Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_076#Text
54. Arbitration Rules of the Arbitration Institute of The Stockholm Chamber of Commerce. URL: http://sccinstitute.com/media/40120/arbitrationrules_eng_webbversion.pdf;

55. Arbitration rules of the United Nations Economic Commission for Europe. URL: http://www.jstor.org/stable/756880?seq=1#page_scan_tab_contents;
56. Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards.
URL: http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/arbitration/NYConvention.html;
57. European Convention on International Commercial Arbitration. URL: https://treaties.un.org/doc/Treaties/1964/01/19640107%2002-01%20AM/Ch_XXII_02p.pdf;
58. European Convention providing a Uniform Law on Arbitration. URL: <http://www.conventions.coe.int/treaty/en/Treaties/Html/056.htm>;
59. From Transnational Principles to European Rules of Civil Procedure. URL: http://www.europeanlawinstitute.eu/projects/current-projects-contd/article/from-transnational-principles-to-european-rules-of-civil-procedure/?tx_ttnews%5BbackPid%5D=137874&cHash=30981e5bc9618fbff47b45f915463642.
60. ICC Rules of Arbitration. URL: <http://www.iccwbo.org/products-and-services/arbitration-and-adr/arbitration/icc-rules-of-arbitration/>;
61. LCIA Arbitration Rules. URL: http://www.lcia.org/Dispute_Resolution_Services/LCIA_Arbitration_Rules.aspx;
62. Transnational civil procedure – formulation of regional rules URL: <http://www.unidroit.org/about-unidroit/work-programme?id=1625>.
63. UNCITRAL Arbitration Rules. URL: <http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/arb-rules-revised/arb-rules-revised-2010-e.pdf>;
64. UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration. URL: http://www.uncitral.org/pdf/english/texts/arbitration/ml-arb/07-86998_Ebook.pdf;

Література

Основна література

1. Альтернативне вирішення спорів : підруч. / за заг. ред. Ю. Д. Притики. Київ: ВД«Дакор», 2021. 436 с.
2. Бігун В. А. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути: монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2016. С. 823–847.
3. Визнання та виконання рішень іноземних судів та міжнародних комерційних арбітражів : компендіум / за заг. ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2020. 668 с.
4. Комаров В.В. Международный коммерческий арбитраж. Харьков : Основа, 1995. 301 с.
5. Комаров В.В., Погорецкий В.Н. Международный коммерческий арбитраж. Харьков: Право, 2009. 164 с.
6. Кравцов С. О. Міжнародний комерційний арбітраж та національні суди: монографія. Харків: Право, 2014. 232 с.
7. Кравцов С. Теоретико-практичні аспекти взаємодії європейської конвенції з прав людини і основоположних свобод і міжнародного комерційного арбітражу. *Часопис цивілістики*. 2021. № 44. С. 51-59.
8. Кравцов С.О. Міжнародний комерційний арбітраж та національні суди : Монографія. Харків : "Право", 2014. 232 с.
9. Кравцов С.О. Оспорювання рішень Міжнародного комерційного арбітражу як форма судового контролю національними судами. *Вісник КНУ ім. Т.Шевченка. Юридичні науки*. 2019. № 3(110). С. 8-15.
10. Кравцов С. Забезпечення права на доступ до суду під час розгляду справи міжнародним комерційним арбітражем. *Університетські наукові записки*. 2021. № 6(84). С. 84-101.
11. Курс цивільного процесу: підручник / За ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2011. 1352 с.
12. Міжнародне приватне право : підручник / За заг. ред. Є.М.Білоусова, І.В.Яковюка. Харків : Право, 2020. 408 с.

13. Цивільне судочинство в Україні: основні засади та інститути: монографія / за ред. В.В. Комарова. Харків.: Право, 2016. 848 с.
14. Цувіна, Т. А. Визнання та виконання рішень іноземних судів у цивільних справах у контексті практики Європейського суду з прав людини. *Проблеми законності*. 2017. Вип. 138. С. 29–42.
15. Kravtsov S., Surzhenko O., Golubeva N. The validity, effectiveness, and enforceability of an arbitration agreement: Issues and solutions. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2021. Vol. 4, Iss. 4. P. 116-130
16. Shepitko M., Kravtsov S. Award Of International Commercial Arbitration Court And Its Protection By Criminal Law Measures. *Криміналіст первопечатный*. 2019. № 19. P. 74-85.
17. Drozdov O., Rozhnov O., Mamnitskyi V. Mediation and Court in Ukraine: Perspectives on Interaction and Mutual Understanding. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2021. № 3(11). P.181–190.
18. Rozhnov O. Towards timely justice in civil matters amid the covid-19 pandemic. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2020. № 2/3(7).
19. Prytyka Yu., Komarov V., Kravtsov S. Reforming the Legislation on the International Commercial Arbitration of Ukraine: Realities or Myths. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2021. № 3(11). P. 117–128.

Додаткова література

1. Ізарова І.О. Правова допомога в транскордонному цивільному процесі в Європейському Союзі. Академія адвокатури України. *Вісник Академії адвокатури України*. 2015. № 1(32). С. 53-60.
2. Ізарова І.О. Теоретичні засади цивільного процесу Європейського Союзу : монографія; М-во освіти і науки України. Київ : Дакор, 2015. 335 с.

3. Порівняльний цивільний процес: навчально-методичний посібник / Т. В. Заварза, С. М. Бервено, Л. В. Новікова, К. М. Тоцька. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 156 с.
4. Васильєв, С. В. Порівняльний цивільний процес: підручник. Київ: Правова єдність : Алерта, 2015. 352 с
5. Ханик-Посполітак Р. Європейські принципи створення та діяльності інститутів альтернативних способів вирішення спорів. *Юридичний журнал*. 2015. № 7/8. С. 73-76.
6. Черняк Ю., Білоус О. Принципи міжнародного цивільного процесу (із коментарем). *Юридичний журнал*. 2015. № 7/8. С. 12-32.
7. Черняк Ю. В. Уніфікація норм міжнародного цивільного процесу з розгляду сімейних спорів: Монографія. Київ : Алерта, 2018. – 388 с.
8. Міжнародне приватне право: підручник. / за ред.: В. П. Жушман, І. А. Шуміло. Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2015. 320 с.
9. Дракохруст Т. В. Особливості правової регламентації законодавства України у сфері захисту прав іноземців та осіб без громадянства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2017. № 1. С. 190-193.
10. Грабильніков А. В. Конституційно-правовий статус і правовий режим іноземців та осіб без громадянства в Україні: співвідношення понять. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2015. № 6. С. 59-66.
11. Пасайлюк І. В. Особливості участі іноземців та осіб без громадянства як сторін у цивільному процесі України. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 8. С. 45- 50.
12. Косовський Л. М. Судочинство у цивільних справах з іноземним елементом: монографія. Харків. Право, 2017. 300 с.
13. Пасайлюк І. В. Іноземці та особи без громадянства як треті особи в цивільному судочинстві України. *Часопис Київського університету права*. 2017. № 2. С. 145-150.

14. Михайлів М. Міжнародні договори України про правову допомогу в цивільних справах як джерело правового регулювання спадкування за заповітом у міжнародному приватному праві. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 10. С. 229–233.
15. Захватаєв В. Н. Коментарии к мировой практике международного коммерческого арбитража. Київ: Алерта, 2015. Кн. 1. 906 с.
16. Кирильчук В. В. Правова природа міжнародного комерційного арбітражу. URL: https://3222.ua/article/pravova_priroda_mjnarodnogo_komertsynogo_arbraju.htm
17. Любченко Я. П. Виникнення та розвиток альтернативних способів вирішення міждержавних спорів. *Державне будівництво та місцеве самоврядування: зб. наук праць*. Харків: Право, 2016. Вип. 32. С. 290–299.
18. Гончаренко О. Міжнародний комерційний арбітраж як саморегульована інституція. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Юридичні науки*. 2021. № 1. С. 4-13.
19. Удосконалення законодавства України у сфері міжнародного арбітражу: нові ініціативи. *Юридичний вісник України*. 2021. № 16/17 (23 квітня-13 травня). - С. 8-9 .
20. Нагнибіда В. Гарантії захисту прав в арбітражі у практиці Європейського суду з прав людини. *Право України*. 2021. № 10. С. 169-176.
21. Волощук О.Т., Гетьманцев О.М. Арбітраж ad hoc: поняття та специфічні риси. *Юридична Україна*. 2019 № 1-2. С.60-68.
22. Коч О.В. Визнання та виконання іноземних арбітражних рішень в Україні. *Правова держава*. 2018. № 31. С.124 –133.
23. Мінченко Д. А. Умови виконання рішень іноземних судів в Англії за нормами загального права. *Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. Правознавство*. 2017. Т. 22. Вип. 1 (30). С. 95–105.
24. Теплюк С. М. Застереження про публічний порядок – підстава для відмови у визнанні і виконанні іноземного арбітражного рішення: підходи міжнародних уніфікованих документів. *Вісник господарського судочинства*.

2016. № 5/6. С. 118–123.

25. Malinovska I., Yarkina N., Filiuk O. “Public Order” as Grounds for Refusal in the Recognition and Enforcement of a Decision in International Commercial Arbitration: Ukrainian Realities and International Experience. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2022. Vol. 5. Iss. 1 (13). P. 154-164

Інтернет-ресурси:

Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» - <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>

Арбітражного інституту Торгової палати Стокгольма (www.sccinstitute.com)

Сайт Міжнародного арбітражного суду Міжнародної торгової палати (www.iccarbitration.org);

Сайт Лондонського міжнародного третейського суду (www.lcia.org);

Сайт Центру арбітражу та посередництва Торгових палат Швейцарії (www.swissarbitration.org);

International Handbook on Commercial Arbitration (www.kluwarbitration.com);

Сайт Міжнародної асоціації юристів ІВА (www.ibanet.org);

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільної юстиції та адвокатури. URL:

<https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/154-tsyvilnyi-protses.html>